

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/152/2019
Identifikačné číslo spisu: 2215213398
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2215213398.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: S., právne zastúpený JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou so sídlom Alžbetínske námestie 2, Dunajská Streda proti žalovanej: X., Povoda, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.03.2018 sp.zn.: 9Co/141/2017 - 202, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 24. júla 2015 domáhal voči žalovanej určenia vlastníckeho práva (že žalobca a žalovaná sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1) k nehnuteľnosti evidovanej na liste vlastníctva č. XXX, okres H. I.a, katastrálne územie: N. nasledovne: parc.č. XX/X druh pozemku: záhrada, výmera: XX.XmX, rodinný dom so súpisným číslom XX na parc. č. XX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, výmera: XXXmX, garáž súpisné číslo XXX na parc.č. XX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXmX, par.č. XX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXmX (zrejme chyba v písaní žalobcu, správna výmera XXXmX). Uviedol, že so žalovanou, s ktorou boli v druhovskom vzťahu od roku 2000 do roku februára roku 2015 sa dohodli tak, že nehnuteľnosť bude predbežne evidovaná v jej vlastníctve, vzhľadom na žalobcove exekúcie. So žalovanou sa mali dohodnúť, že nehnuteľnosť bude tvoriť podielové spoluvlastníctvo s veľkosťou podielu 1 pre žalobcu a 1 pre žalovanú. V nehnuteľnosti spoločne bývali, spoločne podnikali (prevádzkovali čistiareň a práčovňu šatstva). Uviedol, že rekonštrukcia nehnuteľnosti ako aj prevádzkovanie podnikateľskej činnosti žalovanej boli okrem iného hrazené aj z finančných prostriedkov rodiny žalobcu.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 16.03.2017 sp. zn.: 10C/392/2015-175 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ani žalobca, ani svedkovia, ktorých žiadal

vypočúť žalobca a ich svedecké výpovede, nevedeli preukázať skutočnosti, ktoré tvrdil žalobca vo svojej výpovedi, ako aj pri písomných podaniach, teda že spornú nehnuteľnosť, ktorej určenia spoluvlastníckeho podielu sa domáhal, kúpili zo spoločných prostriedkov, úver spoločne splácali, spoločne ju rekonštruovali a zhodnotili aj z prostriedkov, ktoré získal z dedičstva po rodičoch a po starom otcovi. Žalovaná predložila súdu doklady o tom, že kúpnu zmluvou zo dňa 19.12.2007 odkúpila od predávajúcej Y.j nehnuteľnosť evidovanú na N., a to rodinný dom, súpisné č., garáž so súpisným č. XXX na parc. č. XX/X vrátane príslušenstva a pozemkov, parc. č. XX/X, XX/X, XX/X a XX/X. Z článku predmetnej kúpnej zmluvy súd zistil, že zmluvné strany sa dohodli na prevode tejto nehnuteľnosti za kúpnu cenu 980.000,- Sk. Žalovaná predložila súdu zmluvu o splátkovom úvere č. 0192917808, ktorá bola uzatvorená dňa 19.12.2007 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou. Z článku 1 predmetnej zmluvy súd zistil, že predmetom tejto zmluvy o úvere bolo poskytnutie splátkového úveru na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľnosti bankou dlžníkovi ako privátnemu klientovi v sume vo výške 980.000,- Sk. Žalovaná tiež predložila súdu zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve zo dňa 19.12.2007 ako aj návrh na vklad záložného práva zo dňa 19.12.2007. Ďalej žalovaná predložila súdu oznámenie o vzniku záložného práva zo dňa 19.12.2007, z ktorého súd zistil, že predmetné záložné právo bolo zriadené na N. na zabezpečenie pohľadávky z úveru 0192917808. Žalobca súdu žiadnym spôsobom nevedel preukázať svoje tvrdenia, súdu nepredložil žiadne doklady čo by potvrdili jeho tvrdenia a nevedel súdu jeho tvrdenia preukázať ani svedeckými výpoveďami navrhnutých svedkov z jeho strany. Z toho dôvodu žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou §132 ods.1, §133 ods.2, §136 ods.2 veta prvá, §137 ods.1 Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ust. §255 ods. 1 CSP.

3.Krajský súd rozsudkom 9Co/141/2017 - 202 zo dňa 27. marca 2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanej priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Po preskúmaní vecí odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vysporiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolania prezentoval odvolateľ už počas prvoinštančného konania, a preto preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné pre posúdenie nárokov, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd uviedol, že v celom rozsahu zdieľa právny záver súdu prvej inštancie vo veci a s poukazom na §387 ods.2 CSP odkázal na správne presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného napadnutého rozsudku.

V odôvodnení rozsudku odvolací súd skonštatoval, že strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. Vzhľadom na záver okresného súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu, čo malo za následok, že uplatnený nárok žalobcu, ktorým sa domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti každej zo strán v jednej polovici, nebolo možné považovať za preukázaný. Odvolací súd poukázal na to, že aj samotný žalobca si bol vedomý, že predmetná nehnuteľnosť bola zakúpená do výlučného vlastníctva žalovanej, pričom iba jeho osobné presvedčenie o tom, že predmetná nehnuteľnosť patrí do podielového spoluvlastníctva oboch strán na úspech nepostačuje, bez ohľadu na to, že žalobca v žalobe aj v konaní na podporu svojej požiadavky poukazoval na spôsob akým strany počas ich vzájomného spolužitia (od roku 2000), počas ktorého nadobudla žalovaná predmetnú nehnuteľnosť do jej výlučného vlastníctva, hospodárili, aký majetok a z akých finančných prostriedkov, počas tej doby nadobudli.

4.Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie,

ktorého prípustnosť odôvodnil poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolateľ uviedol, že zastáva názor, že sa súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď sa jednoznačne priklonil k názoru, že nehnuteľnosť tvorí výlučné vlastníctvo žalovanej a niet dôvodu na určenie podielového spoluvlastníctva. Opätovne uviedol, že so žalovanou žil v druhovskom pomere v rokoch 2000 až 2015, pričom spoločne bývali, spoločne hospodárili a spoločne podnikali. Za trvania spolužitia dvakrát nadobudli do vlastníctva nehnuteľnosť, ktorú zveľadili a potom odpredali, spoločne uhradili úvery. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom tohto konania bola skultúrnená a na prestavbu použili výnos dedičstva žalobcu v značnej výške. Dovolateľ dodal, že i napriek tomu, že sa väčšou mierou zaslúžil o nadobudnutie majetku, požiadal žalovanú o ohodnotenie nehnuteľnosti, vyžiadal si stav zostatku úveru a o vyplatenie náležiacoho podielu vo výške 1. Dovolateľ navrhol zrušiť rozsudok Krajského súdu v Trnave č. 9Co 141/2017 zo dňa 27.03.2018 a rozsudok Okresného súdu v Dunajskej strede č. 10C 392/2015 zo dňa 16.03.2017 a navrhol vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

5. Žalovaná sa k dovolaniu dovolateľa nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Z obsahu dovolania vyplýva, že podľa názoru dovolateľa sa súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď sa jednoznačne priklonil k názoru, že nehnuteľnosť tvorí výlučné vlastníctvo žalovanej a niet dôvodu na určenie podielového spoluvlastníctva

10. Pokiaľ dovolateľ opieral prípustnosť svojho dovolania o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd poznamenáva, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

11. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H.

BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 124/2018, sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

12. Dovolací súd preskúmaním obsahu dovolania zistil, že dovolateľ si nesplnil túto povinnosť, keď nekonkretizoval, neformuloval právnu otázku, ktorú odvolací súd vyriešil odklonom od ustálenej praxe dovolacieho súdu,

13. Za týchto okolností dovolací dôvod nebol dovolateľom vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, čo znamená, že žalobca žiadnym spôsobom nevyargumentoval existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ktoré v dovolacom prejave uviedol. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania (§ 447 písm. f/ CSP).

14. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mala (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanej však preukázateľne žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli (k dovolaniu žalobcu sa nevyjadřila) a preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.